

บุคลิกภาพทางการเมืองอำนาจนิยมของตำรวจ

ร.ต.อ.พัฒนา รุ่งเรืองสุข

ศูนย์วิทยพัทยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการปกครอง

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2536

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ISBN 974-582-475-5

019745 I15566869

AUTHORITARIAN PERSONALITY OF THE POLICE OFFICERS

Pol.Capt.Patana Roongrerngsuke

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Government

Graduate School

Chulalongkorn University

1993

ISBN 974-582-475-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บุคลิกภาพทางการเมืองอำนาจนิยมของตำรวจ
โดย ร.ต.อ.พัฒนา รุ่งเรืองสุข
ภาควิชา การปกครอง
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรราษฎร์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ จรุง สุภาพ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประหยัด หงษ์ทองคำ)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พัฒนา รุ่งเรืองสุ่ย, ร.ต.อ. : บุคลิกภาพทางการเมืองอำนาจนิยมของตำรวจ
(THE AUTHORITARIAN PERSONALITY OF THE POLICE OFFICERS)

อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว, 164 หน้า. ISBN 974-582-475-5

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาถึงบุคลิกภาพทางการเมืองอำนาจนิยมของตำรวจ โดยมีวัตถุประสงค์ของการศึกษา เพื่อทราบว่าข้าราชการตำรวจมีบุคลิกภาพทางการเมืองอำนาจนิยมมากน้อยเพียงใด ได้รับการกล่อมเกลาลำคัญจากสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติหน้าที่ราชการหรือปัจจัยอื่น และบุคลิกภาพอำนาจนิยมดังกล่าวนี้มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการของข้าราชการตำรวจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพของประชาชนอย่างไร โดยมีสมมุติฐานดังนี้ คือ

1. โดยทั่วไปแล้ว ข้าราชการตำรวจมีบุคลิกภาพทางการเมืองอำนาจนิยมสูง
2. บุคลิกภาพทางการเมืองอำนาจนิยมของข้าราชการตำรวจได้รับการกล่อมเกลาลำคัญจากสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ
3. บุคลิกภาพทางการเมืองอำนาจนิยมของข้าราชการตำรวจมีผลกระทบอย่างสำคัญต่อการปฏิบัติหน้าที่ราชการของข้าราชการตำรวจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน

ในการศึกษาเรื่องนี้ได้สุ่มตัวอย่างจากข้าราชการตำรวจนครบาล ชั้นยศตั้งแต่พลตำรวจถึง พ.ต.ท. จำนวน 400 นาย การรวบรวมข้อมูลกระทำในเดือนธันวาคม 2535-มกราคม 2536 โดยใช้แบบสอบถาม และได้รับคืนมาร้อยละ 75

ผลการวิจัย พบว่า ข้าราชการตำรวจมีบุคลิกภาพทางการเมืองอำนาจนิยมอยู่ในระดับปานกลาง บุคลิกภาพอำนาจนิยมดังกล่าวได้รับการกล่อมเกลาลำคัญจากสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ในด้านหน้าที่ความรับผิดชอบ ชั้นยศ ระดับการศึกษา และอายุราชการ บุคลิกภาพทางการเมืองอำนาจนิยมดังกล่าวนี้มีผลกระทบต่อการปฏิบัติหน้าที่ของข้าราชการตำรวจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา การปกครอง.....
สาขาวิชา การปกครอง.....
ปีการศึกษา 2535.....

ลายมือชื่อนิติ ร.ต.อ. รุ่งเรืองสุ่ย.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา พ.ต.ท. พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

C331812 : MAJOR GOVERNMENT

KEY WORD: : AUTHORITARIAN PERSONALITY / POLICE OFFICER

PATANA ROONGRERNGSUKE, POL. CAPT.: THE AUTHORITARIAN PERSONALITY OF THE POLICE OFFICERS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF. PORNSAK PHONGPHAEW, Ph.D. 164 pp. ISBN 974-582-475-5

This research was designed to study the authoritarian personality of the Bangkok Metropolitan police officers. The main objectives of this study are to investigate to know about degree of authoritarian personality of the police officers, how they get socialized--especially from the job environment, and how did it effected to the right and freedom of the people.

The hypotheses of the research were set forth as follows:

1. In general, the police officers possess a rather high degree of authoritarian personality.
2. The authoritarian personality of the police officers were mainly socialized by job environment.
3. The authoritarian personality of the police officers has an important effect to the police role on right and freedom of the people.

The 400 police officers from the Metropolitan Police Bureau were selected as a research sample, ranging from Constable-Police to Lieutenant Colonel. The data were collected between December 1992 to January 1993, and 75% of questionnaires were returned.

The result of this study indicated that the police officer has the authoritarian personality degree in the middle level. The job environment factors which influenced to the authoritarian personality significantly are job functions, positions, educational level, and year of work. The authoritarian personality of the police officers has paid important role to the right and freedom of the people.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....การปกครอง.....

สาขาวิชา.....การปกครอง.....

ปีการศึกษา.....2535.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ก็เพราะได้รับความกรุณาเป็นอย่างยิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.พรศักดิ์ ผ่องแผ้ว ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้
และจะจดจำจารึกพระคุณของท่านไปตลอด

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้กรุณาให้คำแนะนำสั่งสอนและถ่ายทอด
วิชาการต่างๆ ให้ด้วยความตั้งใจอย่างยิ่ง โดยเฉพาะศาสตราจารย์ จรูญ สุภาพ และ
รองศาสตราจารย์ ประหยัด หงษ์ทองคำ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำและความช่วยเหลือ
อันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ขอขอบคุณทุกท่านที่มีได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ ที่มีส่วนช่วยให้การทำวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี.

ร.ต.อ.พัฒนา รุ่งเรืองสุข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทย่อคัดภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ง

บทที่

1. บทนำ.....	1
สภาพปัญหาในการศึกษา.....	1
วัตถุประสงค์ในการศึกษา.....	7
กรอบความคิดในการศึกษา.....	7
สมมติฐานการศึกษา.....	8
ตัวแปรการศึกษา.....	8
ประชากรศึกษาและการสุ่มตัวอย่าง.....	9
ขอบเขตการศึกษา.....	9
นิยามศัพท์การศึกษา.....	9
การนำเสนอวิทยานิพนธ์.....	11
2. ทฤษฎีแนวความคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
บุคลิกภาพ.....	14
บุคลิกภาพทางการเมือง.....	22
บุคลิกภาพทางการเมืองแบบอำนาจนิยม.....	28
อำนาจนิยมในฐานะ เป็นวิถีชีวิต.....	42
บุคลิกภาพแบบอำนาจนิยม.....	43
บุคลิกภาพกับพฤติกรรมทางการเมือง.....	60
แนวความคิด เรื่องการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจกับสิทธิเสรีภาพของ ประชาชน.....	66
ผลงานการศึกษาที่เกี่ยวข้อง.....	68

สารบัญ

บทที่	หน้า
3. ระเบียบวิธีการศึกษา.....	73
การออกแบบวิจัย.....	73
ประชากรในการศึกษาและการสุ่มตัวอย่าง.....	74
การสร้างแบบสอบถามในการศึกษา.....	76
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	97
ตัวสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์.....	97
4. ผลการศึกษา.....	99
ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	100 /
บุคลิกภาพทางการเมืองของตำรวจ.....	102
ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพทางการเมืองอำนาจนิยมของตำรวจ กับการปฏิบัติหน้าที่ราชการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพ ของประชาชน.....	110
สรุป.....	117
5. บทสรุปวิเคราะห์.....	119
ข้อเสนอแนะ.....	137
บรรณานุกรม.....	140
ภาคผนวก.....	154
ประวัติผู้เขียน.....	164

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1	ตัวแบบการศึกษาบุคลิกภาพกับพฤติกรรมทางการเมือง..... 62
3.1	ชุดข้อความวัดบุคลิกภาพทางการเมืองอำนาจนิยม..... 81
3.2	ชุดข้อความวัดการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน..... 95
4.1	ลักษณะทางสถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง..... 101
4.2	ระดับบุคลิกภาพอำนาจนิยมของข้าราชการตำรวจจําแนกตามองค์ประกอบ..... 104
4.3	ความถี่และร้อยละของบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมของข้าราชการตำรวจ..... 105
4.4	ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบอำนาจนิยมของข้าราชการตำรวจกับสภาพแวดล้อมในการปฏิบัติหน้าที่ราชการ..... 107
4.5	การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน..... 111
4.6	ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพทางการเมืองอำนาจนิยมกับการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพของประชาชน..... 116

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย